

24. 2. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Základní rozdíly ve fungování společnosti s ručením omezeným v Anglii a v České republice (První část)

V tomto článku popisujeme základní informace k tomu, jak se vyznat ve společenské smlouvě anglické společnosti s ručením omezeným (company limited by shares), pokud známe alespoň základní principy fungování české společnosti s ručením omezeným.

V této části zmiňujeme hlavní rozdíly ve společenské smlouvě u britské a české společnosti a poté uvádíme rozdíly ve vymezení působnosti valné hromady a postup při jejím rozhodování.

i. Společenská smlouva (Articles of Association)

Stejně jako v České republice musí mít každá britská společnost společenskou smlouvu (articles of association), která upravuje základní otázky fungování. Zatímco v České republice musí každý, kdo zakládá společnost s ručením omezeným sám předložit minimálně základní znění společenské smlouvy[1], v Anglii sám zákonodárce pomáhá zakladatelům s formulací základních parametrů fungování společnosti[2], a to formou takzvaných “**default model articles**” (ve volném překladu autora jako „výchozí“ nebo „základní vzorová společenská smlouva“) (dále jen “**model articles**“ nebo také “**MA**“).

Model articles pak najdeme volně ke stažení online[3], a velmi zjednodušují práci komukoliv kdo zakládá společnost v Anglii a nepotřebuje se v ničem odchýlit od základních zákonných ustanovení.

Při zakládání společnosti v Anglii máme tedy na výběr ze **tří možností**:

- a. Nepřikládat společenskou smlouvu vůbec (v takovém případě se budou zcela aplikovat model articles (pouze při aplikaci zaškrtneme políčko „použít model articles“)
- b. Uvést, v jakém rozsahu si zakladatelé přejí odchýlit od model articles[4]
- c. Předložit zcela vlastní znění společenské smlouvy (tzv. “**entirely bespoke articles**“)

V čem se liší model articles od běžné společenské smlouvy s.r.o. v ČR

Pokud nahlédneme do model articles je na první pohled evidentní, že se tyto podstatným způsobem liší od běžné společenské smlouvy, jakou známé například u malých a středních společností s ručením omezeným v ČR. Předně je defaultní úprava v Anglii podstatně podrobnější (přes 20 stran textu), zároveň je však český právník zaskočen tím, že některá očekávaná ustanovení v model articles nenajde.

Co v model articles nenajdeme

V ČR je zákonem stanoven minimální rozsah požadovaných údajů v zakladatelském právním jednání (společenské smlouvě) a to v ustanovení § 123 odst. 1 občanského zákoníku ve spojení s § 146 zákona o obchodních korporacích. Tyto jsou:

- Název,
- sídlo právnické osoby,
- předmět podnikání,
- statutární orgán (počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost),
- určení společníků,
- označení podílů (případně i název druhu podílu).

Všechny shora uvedené informace musí uvádět zakladatelé i v Anglii, tyto informace však nejsou součástí společenské smlouvy (articles of association) a nenajdeme je tedy ani v model articles (kromě definice podílů a možnosti jejich úpravy - rule 22 MA).

Zakladatele společnosti najdeme v dokumentu nazvaném "**Memorandum of Association**". Velikost vkladu společníků při založení společnosti najdeme v tzv. "**Statement of Capital**". Statement of Capital stejně jako Memorandum of Association jsou součástí dokumentu nazvaného "**Certificate of Incorporation**", který obdrží britská společnost po jejím založení jako potvrzení řádného založení (tento je také přístupný ke stažení veřejnosti v britském obchodním rejstříku[5]). Společnost rovněž při založení vyplňuje "**Statement of initial significant control**", ve kterém je nutné uvést, zda při založení existuje osoba, která naplňuje definici "person with significant control" (obdobu definice skutečného majitele[6]).

Běžně upravuje společenská smlouva v ČR dále i:

- a. působnost valné hromady,
- b. působnost statutárního orgánu[7],
- c. zastupování společnosti navenek - tedy, zda je jednatel oprávněn ve všech věcech zavazovat společnost samostatně nebo ve spojení s dalším(i) jednatelem(y).

K bodu a): působnost valné hromady v model articles a společenské smlouvě českého s.r.o.

Působnost valné hromady české společnosti s.r.o. je defaultně vymezena v zákoně o obchodních korporacích (pro s.r.o. v ust. § 190 odst. 2 zákona o obchodních korporacích). Řada společenských smluv s.r.o. tedy jen opisuje citované ustanovení nebo si jej dále upravuje dle svých potřeb.

Zatímco v model articles najdeme řadu věcí týkajících se fungování a rozhodování valné hromady společnosti (například proces svolání a průběh valné hromady: rule 37 a následující MA), vymezení působnosti valné hromady zde nenajdeme. Tuto je tedy nutné dovodit ze zákona (Companies Act 2006).

Jak poznám, kdo je odpovědný za dané rozhodnutí společnosti (význam slov "special resolution", "resolution of members" a "company")

Musíme zde také uvést základní pravidlo, jak poznáme ze zákona (Companies Act 2006) kdo je zodpovědný za dané rozhodnutí. Pokud daná sekce uvádí, že některé rozhodnutí jsou přijímána formou "**special resolution**", musí toto přijmout valná hromada, a to 75 % všech hlasů společnosti (Section 283 par. 2 of the Companies Act 2006). Pokud je vyžadováno "**resolution of members**", musí toto rozhodnutí přijmout valná hromada a to 50 % hlasů přítomných společníků (prostá většina hlasů Section 282 of the Companies Act 2006). Pokud toto rozhodnutí přísluší společnosti ("**company shall decide...**"), pak toto rozhodnutí činí jednatelé společnosti.

Usnášeníschopnost valné hromady a proces přijímání rozhodnutí

Valná hromada české společnosti je usnášeníschopná (neuvádí-li společenská smlouva jinak), pokud je přítomna **alespoň většina všech členů společnosti** (každý společník má 1 hlas na 1 Kč vkladu,

nestanoví-li společenská smlouva jinak). Britská společnost je usnášeníschopná, pokud jsou přítomni **alespoň dva členové** (pokud se nejedná o jednočlennou společnost, pak jen jeden).

Hlavní rozdíl v české a britské koncepci však najdeme také ve způsobu jakým valná hromada přijímá rozhodnutí (**voting at general meetings**). Zde uvádíme jen zjednodušeně britskou koncepci. V Anglii zná základní úprava dva způsoby volby valné hromady a to:

1. volba zvednutím ruky (**show of hands**)
2. volba podle počtu hlasů, které každý společník má (**poll votes**).

Pokud si oprávněné osoby nevyžádají volbu formou "poll votes", volí valná hromada zvednutím ruky a každý společník má jen jeden hlas (bez ohledu na to, jak velký je jeho podíl ve společnosti) (Rule 42 MA). Osoby oprávněné vyžádat si volbu jejíž výsledek je determinován počty hlasů daného společníka (poll vote) jsou:

- předseda valné hromady
- jednatelé
- dva nebo více osob oprávněných hlasovat o dané věci
- osoba držící alespoň 1/10 celkového počtu hlasů společníků oprávněných o dané věci hlasovat (Rule 44 (2) MA).

Z uvedeného vidíme, že mezi českou a britskou společností je zásadní rozdíl nejen ve stanovení kvora (usnášeníschopnosti) pro přijímání rozhodnutí valné hromady ale i samotný proces přijímání rozhodnutí je odlišný. Pokud si tak nevyhradí oprávněné osoby, rozhoduje britská valná hromada zvednutím ruky, kdy nerozhoduje velikost hlasu jednotlivého člena.

(Vysvětlení barev: červená = rozdílná úprava)

Níže uvádíme pro přehlednost v tabulce vybrané stručné shrnutí rozdílů v působnosti valné hromady.

Obsah rozhodnutí	ČR (s.r.o.)	UK (Limited Liability Company)
Usnášeníschopnost valné hromady	Pokud je přítomna alespoň většina všech členů společnosti (§ 169 odst. 1 ZOK) „Každý společník má jeden hlas na každou 1 Kč vkladu, ledaže společenská smlouva určí jinak“ (§ 169 odst. 2 ZOK)	usnášeníschopná, pokud jsou přítomni alespoň dva členové (pokud se nejedná o jednočlennou společnost, pak jen jeden) (s. 318 (2) Companies Act 2006)
Rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy	2/3 hlasů všech společníků (66,6 %) (§ 171 odst. 1 písm. (a) ZOK)	special resolution (75% a více všech hlasů)
Rozhodování o změnách výše základního kapitálu	2/3 hlasů všech společníků (§ 171 odst. 1 písm. (a) ZOK)	X (mohou i jednatelé za určitých okolností): hovoříme o takzvaném "allotment of shares"

Volba jednatele	prostá většina postačuje (nemění se tímto SS)	Volba i odvolání jednatele může být dle MA rule 17: 1. ordinary resolution of members 2. rozhodnutím jednatelů
Odvolání jednatele	prostá většina	ordinary resolution of members (je zde speciální procedura oznamování společnosti odvolání odlišná od ČR)
Volba a odvolání likvidátora (určí-li tak společenská smlouva)	prostá většina	ordinary resolution of members
Rozhodování o zrušení společnosti s likvidací	2/3	75 % (special resolution)
Schvalování řádné, mimořádné, konsolidované účetní závěrky a v případech stanovených zákonem i mezitímní účetní závěrky, rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů a úhrady ztrát	Valná hromada	= board of directors (s 414A of the CA 2006)
Rozhodnutí o přeměně společnosti	2/3 hlasů všech	75 % hlasů všech

Jak zjistit (aktuální) společníky britské společnosti

Společníci britské společnosti nejsou přímo jednoduše zapsáni (propisováni) v obchodním rejstříku jako je tomu v českém (online) obchodním rejstříku. V britském rejstříku najdeme jednoduše online propsané pouze "Officers" (tedy jednatele) a "Persons with significant control" (obdoba skutečných majitelů, jak je uvedeno shora). Zakladatele společnosti a jejich podíl na základním kapitálu společnosti najdeme (jak bylo uvedeno shora) v "Certificate of incorporation" v dokumentu nazvaném "**Statement of Capital**". Pokud dojde k následnému převodu podílu, najdeme současné společníky (a jejich podíl) v dokumentu nazvaném "Confirmation statement", který je společnosti povinná podat alespoň jednou za roku (a potvrzuje správnost uvedených informací). **Pokud tedy chceme zjistit aktuální společníky společnosti a velikosti jejich podílů, musíme nahlédnout do zakládajících dokumentů (v Certificate of incorporation) a porovnat tento s aktuálními informacemi v Confirmation statement.**

David Svoboda, LL.M.,
advokát a solicitor of Senior Courts of England and Wales

David Svoboda
advokát

www.advokaciesvoboda.eu

[David Svoboda, LL.M., advokát](#)

Podolská 90/5
140 00, Praha 4 ☐

tel.: +420 720 114 594

e-mail: svoboda@advokaciesvoboda.eu

---

[1] Toto by mělo obsahovat přinejmenším povinné údaje uvedené v občanském zákoníku a zákoně o obchodních korporacích. Společenskou smlouvu v ČR poskytne buď advokát, dobrý vzor online nebo ve zcela zjednodušené formě i notář.

[2] Platí nejen pro s.r.o. - v Anglii “private companies limited by shares” ale i pro “private companies limited by guarantee” (typ společnosti, který nemá v ČR zcela obdobu, blíží se veřejné obchodní společnosti) jako i pro “public companies” - podobné české akciové společnosti

[3] K dispozicic >>> [zde](#).

[4] Například často je zmiňováno vyloučení nebo úprava rule 14 MA, který určuje, že jednatel nemá právo volit v případě jeho střetu zájmu (výhodné zejména pro malé společnosti s malým počtem jednatelů.

[5] Záložka “filing history” a dokument s názvem “Incorporation” k dispozici >>> [zde](#).

[6] Zda má:

- více jako 25% podílu ve společnosti
- více jak 25% hlasovacích práv ve společnosti
- právo jmenovat anebo odvolat většinu jednatelů společnosti

[7] Tedy rozsah toho, co má jednatel vykonávat, což označujeme jako obchodní vedení společnosti

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)

- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)